

SCI-CONF.COM.UA

FUTURE OF SCIENCE: INNOVATIONS AND PERSPECTIVES

**PROCEEDINGS OF I INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
NOVEMBER 25-27, 2024**

**STOCKHOLM
2024**

FUTURE OF SCIENCE: INNOVATIONS AND PERSPECTIVES

Proceedings of I International Scientific and Practical Conference

Stockholm, Sweden

25-27 November 2024

Stockholm, Sweden

2024

UDC 001.1

The 1st International scientific and practical conference “Future of science: innovations and perspectives” (November 25-27, 2024) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2024. 808 p.

ISBN 978-91-87224-03-4

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Future of science: innovations and perspectives. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference. SSPG Publish. Stockholm, Sweden. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-future-of-science-innovations-and-perspectives-25-27-11-2024-stokgolm-shvetsiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: sweden@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 SSPG Publish ®

©2024 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Gerasko T., Svystun Ye.* 16
EFFECT OF MYCORRHIZATION OF SWEET CHERRY ROOTS
ON PHYTOCHEMICAL COMPOSITION OF LEAVES
2. *Makharoblidze Z., Margvelashvili V., Sharashenidze S., Partchaladze R.* 19
DETERMINATION OF THE REACTION FORCE OF A TANDEM
WHEEL TRACTOR
3. *Болобан В. А., Коваленко Є. В., Грицак В. В., Недзельський П. Р.,
Тімарев В. О.* 25
ХВОРОБИ ГІДРОБІОНТІВ В ЗАКРИТИХ ПРОСТОРАХ
4. *Бутенко Є. В., Мірохін В. О.* 28
СКЛАДАННЯ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ
ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ (ВІДНОВЛЕННЯ) МЕЖ ЗЕМЕЛЬНИХ
ДІЛЯНОК

BIOLOGICAL SCIENCES

5. *Kosova V., Heraskin N.* 33
ADVANTAGES AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION
OF MEMBRANE TECHNOLOGIES IN WATER TREATMENT
6. *Rybka T. S., Starosyla Ye. V.* 41
STRUCTURAL AND FUNCTIONAL INDICATORS OF
ZOOPLANKTON COMMUNITIES OF DNIEPER RESERVOIRS
7. *Shafarenko M., Statsiuk V.* 45
SEE WATER PREPARATION PROCESSES FOR
BIOTECHNOLOGICAL VIBRATIONS
8. *Soloshchuk A., Khomyak I.* 52
RESTORATION VEGETATION OF THE DUBRIVSKY KAOLIN
DEPOSIT
9. *Гонтар А. Г.* 55
МЕТОДИ БОРОТЬБИ З ХВОРОБАМИ ТЮТЮНУ ЗВИЧАЙНОГО
ЯК КУЛЬТУРИ-ГОСПОДАРЯ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ХИЖИХ
КЛОПІВ ЕНТОМОФАГІВ
10. *Пономарьова Б. В., Коц С. М.* 63
ВПЛИВ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НА ПОСТАВУ
11. *Топчий М. С., Михайліста О. В.* 67
ВІДНОВЛЕННЯ РУХОВИХ ФУНКЦІЙ ПІСЛЯ ПЕРЕЛОМУ
ПРОМЕНЕВОЇ КІСТКИ

MEDICAL SCIENCES

12. *Bondar S., Rizhnyak O., Selyvanov M.* 71
THE GROWTH OF NEOLOGISMS IN MEDICINE
13. *Hajiyeva Gariba Mansur, Islamzade Ilaha Faig* 74
THE EFFECT OF ENERGY DRINKS ON HUMAN HEALTH

14.	<i>Koval V., Maliarenko V.</i>	77
	PROSPECTS FOR THE USE OF CAR-T THERAPY IN THE TREATMENT OF ACUTE LYMPHOBLASTIC LEUKEMIA	
15.	<i>Leshchuk Ye., Myhovyh I., Oliinyk A.</i>	79
	FUNCTIONAL COMPARATIVE ASSESSMENT OF COMPLETE REMOVABLE PLATE DENTURES WITH AND WITHOUT ELASTIC LINERS	
16.	<i>Levandovska K., Naluzhna T.</i>	81
	CURRENT DIAGNOSTIC PERSPECTIVES OF THE APPLICATION OF ENZYME IMMUNO ANALYSIS IN PATIENTS WITH SUSPECTED HEART FAILURE IN THE POST-INFARCTION PERIOD	
17.	<i>Maksymenko O. V., Litvin V. I., Tsykalo B. M., Usenko S. H.</i>	85
	GAPS IN HEALTHCARE ACCESS: SOCIAL ASPECTS	
18.	<i>Obolonska O., Ilchenko S., Tikunova O.</i>	90
	FEATURES OF REHABILITATION OF CHILDREN WITH TOBACCO DEPENDENCE AND BRONCHO-OBSTRUCTION	
19.	<i>Гамзатова А. Г., Аліханова М. Е., Маліч Т. С.</i>	95
	ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА КОНТАГІОЗНОГО МОЛЮСКА СЕРЕД ДИТЯЧОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
20.	<i>Демченко О. М., Попова Т. В.</i>	99
	ВПЛИВ ГОСТРОГО ТА ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ НА ПОВЕДІНКУ ЩУРІВ В УМОВАХ ГІПЕРТИРЕОЗУ	
21.	<i>Дубовік С. Л., Борисов В. С.</i>	101
	СТАВЛЕННЯ ДО ЗАХИСТУ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я СЕРЕД МОЛОДИХ ЧОЛОВІКІВ ТА ЖІНОК	
22.	<i>Журавльова А. К., Марченко А. С., Алиєва С. В.</i>	106
	ГІПЕРКОАГУЛЯЦІЙНІ СТАНИ, ЩО ПРОЯВЛЯЮТЬСЯ ТРОМБОТИЧНИМИ УСКЛАДНЕННЯМИ, У ПАЦІЄНТІВ ІЗ БЕТА-ТАЛАСЕМІЄЮ	
23.	<i>Задорожня А. С., Rogozina L. L., Данченко Є. А.</i>	108
	СТАМБУЛЬСЬКИЙ ПРОТОКОЛ. ЗНАЧЕННЯ ВИВЧЕННЯ ПРОТОКОЛУ СТУДЕНТАМИ 2 КУРСУ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
24.	<i>Каньовська Л. В., Туницька А. О.</i>	115
	СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ ЗАЛІЗОДЕФІЦИТНОЇ АНЕМІЇ	
25.	<i>Кравець О. В., Клигуненко О. М., Єхалов В. В., Станін Д. М., Тютюнник А. Г.</i>	124
	ДО ПИТАННЯ ВИНИКНЕННЯ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОЇ НУДОТИ ТА БЛЮВОТИ	

26.	Кязимова С. Б., Нестерцова С. О., Бітчук М. Д. СУЧАСНІ ПРОТОКОЛИ ЗУПИНКИ КРОВОТЕЧ ПРИ ВИБУХОВІЙ ТРАВМІ, ДОСЛІДЖЕННЯ НОВИХ ТЕХНІК І МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ КОНТРОЛЮ НАД МАСИВНИМИ КРОВОТЕЧАМИ В ЕКСТРЕНИХ СИТУАЦІЯХ	128
27.	Лантухова Н. Д., Кащеєва К. М. ЦИТОКІНОВИЙ ШТОРМ ПРИ COVID-19. ПЕРСПЕКТИВИ ЛІКУВАННЯ	134
28.	Лобода С. С. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ ТРИВОЖНОСТІ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	139
29.	Останіна Т. Г., Примаєк М. О. ЛАБОРАТОРНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ГЛІКЕМІЧНОГО ПРОФІЛЮ У ХВОРИХ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ	148
30.	Піскун О. І., Єфименко Н. Р., Редченко Л. В., Білаш Н. Є. ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ МОТИВАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА УСПІШНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХУ	155
31.	Саєнко Є. А., Саєнко К. А., Старовер А. В. ЗАСТОСУВАННЯ РОБОТА DA VINCI XI ПІД ЧАС ТРАНСПЛАНТАЦІЇ МАТКИ	158
32.	Феденько В. В., Феденько С. М. ДОСЛІДЖЕННЯ НЕСПРИЯТЛИВИХ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я МЕДИЧНИХ І ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	164
33.	Шилова Ю. В., Шанигін А. В. ОБІЗНАНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЩОДО ШЛЯХІВ ПЕРЕДАЧІ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛ/СНІД: РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ	167
34.	Шкурашівська С. В., Іванчук С. Є., Ціник А. М. БІОХІМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ І ТИПУ	170
35.	Шкурашівська С. В., Вашків І. А., Кушнір В. М. ПОДАГРА ЯК СИСТЕМНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ: ЗВ'ЯЗОК З МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ ТА СЕРЦЕВО-СУДИННИМИ РИЗИКАМИ	175
36.	Яременко А. В., Подкопай А. П., Тихонова Д. В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	180
37.	Яременко А. В., Лісконог В. О., Мініна Н. С. МЕДИЧНА ГРАМОТНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЯК ФАКТОР ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАХОДІВ	185

PHARMACEUTICAL SCIENCES

38. *Yakymiv I. I.* 191
EUROPEAN CORNEL (*CORNUS MAS*) FRUITS IN FOLK
MEDICINE
39. *Тарасенко Г. В., Панкратова О. П.* 193
СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АПТЕЧОК МЕДИЧНИХ
ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВИХ ІНДИВІДУАЛЬНИХ
ГЕМОСТАТИЧНИМИ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ
ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА

CHEMICAL SCIENCES

40. *Патлун Д. В., Костенко А. О., Протченко А. В.* 202
ПОЛІМЕРНИЙ МАТЕРІАЛ МЕДИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
НАПОВНЕНИЙ НАНОЧАСТИНКАМИ СРІБЛА

TECHNICAL SCIENCES

41. *Boiko S., Zhukov O., Lubianskiy V.* 207
ELECTROMECHANICAL COMPLEX OF A WIND POWER
PLANT WITH A VERTICAL AXIS OF ROTATION
42. *Kravchuk Daryna Henrietta Hennadiivna* 212
IDEAS FOR INTEGRATING NEURAL INTERFACES INTO
FUTURE APPLICATIONS FOR DAILY USE AND EXPANDING
HUMAN CAPABILITIES
43. *Obodovych O., Pereiaslavytseva O., Stepanova O., Cherniavsky K.* 219
APPLICATION OF THE DIVE METHOD IN THE PROCESS OF
BIOLOGICAL WASTEWATER TREATMENT. METHOD OF
DETERMINING THE VOLUME COEFFICIENT OF MASS
TRANSFER OF OXYGEN FROM THE GAS PHASE TO THE
LIQUID PHASE
44. *Pashchenko Ya., Parfonova O.* 226
LOW-CODE DEVELOPMENT
45. *Shvachych G. G., Shcherbyna P. O., Matvieiev Ye. A.* 229
FEATURES OF USING THE LARAVEL FRAMEWORK IN E-
COMMERCE
46. *Бабич М. І., Бабич Ю. І., Опалак О. В.* 236
АДАПТАЦІЯ АЛГОРИТМУ РОЗПІЗНАВАННЯ МОВЛЕННЯ НА
БАЗІ ЗГОРТКОВОЇ НЕЙРОННОЇ МЕРЕЖІ
47. *Дутковський Д. С., Андруник В. А.* 243
СИСТЕМА АНАЛІЗУ ПРОЦЕСІВ МІГРАЦІЇ КОРИСТУВАЧІВ
ОПЕРАТОРА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ
48. *Івах Н. А., Рибалка І. О., Мельнікова О. Г., Вергелес Ю. І.,
Леневич О. І.* 246
БІОУПАКОВКА: ТЕХНОЛОГІЯ ТА ОЦІНКА СТІЙКОСТІ
БІОРОЗКЛАДНОЇ ПЛАСТМАСИ

49.	Корнійчук В. І., Гук В. М. РОЗРАХУНОК ВТРАТ ОПТИЧНОГО СИГНАЛУ В ГІЛЦІ "ДЕРЕВА" МЕРЕЖІ PON	254
50.	Котенко К. Е. ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ КОМБІНОВАНИХ ОБОЛОНКОВИХ СТРУКТУР ПІД ДІЄЮ ПЛОСКОЇ УДАРНОЇ ХВИЛІ	258
51.	Лисюк Г. П., Лінник О. О., Лесів Б. І., Горалік О. Є. МЕТОД НЕЧІТКОГО КЕРУВАННЯ ПРОЦЕСОМ ПРОЛІЗУ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ ЗМІННОГО СКЛАДУ	265
52.	Литвяк О. М., Санін В. В. ЗОСЕРЕДЖЕНА ДИНАМІЧНА МОДЕЛЬ ТЕПЛООБМІННОГО АПАРАТУ	270
53.	Марчук В. В., Ніхасєва Л. І., Марчук С. В., Білий В. А. СУМІШІ ДЛЯ 3D ПРИНТЕРУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОГЕННОЇ СИРОВИНИ	277
54.	Назаров О. І., Бурняшев М. В. ОЦІНКА ЗМІНИ ГАЛЬМІВНОЇ ДИНАМІКИ ЛЕГКОВОГО АВТОМОБІЛЯ ЗА КОЕФІЦІЄНТОМ ЗЧЕПЛЕННЯ	282
55.	Расюн В. Л. ПЕРЕТВОРЕННЯ ГЕЛЬМЕРТА В СУПУТНИКОВІЙ ГЕОДЕЗІЇ	290
56.	Роговий С. І., Солодовник О. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ НАДБУДОВИ НА КАРКАС АДМІНІСТРАТИВНО-ОФІСНОЇ БУДІВЛІ	294
57.	Склярєнко Є. В., Воробйов Л. Й. КОГЕНЕРАЦІЙНА СИСТЕМА НА БАЗІ ДВИГУНА ВНУТРІШНЬОГО ЗГОРЯННЯ	297
58.	Ступницький І. В. МОДЕЛЮВАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК (СИЛ) ПІД ЧАС ОПЕРАЦІЇ	302
59.	Трифонов К. Д., Циганенко Л. А., Циганенко Г. М. ВИПРОБУВАННЯ ПОКРИТТЯ БУДІВЛІ АКАДЕМІЧНОГО ТЕАТРУ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА В М. СУМИ	305
60.	Устименко Ю. В. СУЧАСНІ СЕРВІСИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ РОБІТ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА НАЯВНІСТЬ ШІ	309
61.	Філімоненко Д. Ю., Банник В. В., Банник Н. Г., Кабат О. С. ДОСЛІДЖЕННЯ КОРОЗІЙНОЇ СТІЙКОСТІ КОНСТРУКЦІЙНИХ СТАЛЕЙ В 3% РОЗЧИНІ NaCl	316
62.	Черемська Т. В. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНОЇ СИРОВИНИ У ВИРОБНИЦТВІ БІСКВІТНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ	321

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

63. *Гудзенко В. О., Кітчак Н. Ю., Мардинавка О. В.* 325
СТАТИСТИЧНА ГІПОТЕЗА. КРИТЕРІЇ ПЕРЕВІРКИ НУЛЬОВОЇ
ГІПОТЕЗИ. КРИТИЧНА ОБЛАСТЬ. ПРАВСТОРОННЯ
КРИТИЧНА ОБЛАСТЬ
64. *Овский А. Г.* 327
ПРЕИМУЩЕСТВО ПРИМЕНЕНИЯ ЯЗЫКА
ПРОГРАММИРОВАНИЯ LISP В СИМВОЛЬНЫХ
ВЫЧИСЛЕНИЯХ

GEOGRAPHICAL SCIENCES

65. *Штилюк А. А., Андрійчук Т. В.* 335
ОЦІНКА СТАНУ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО
СЕРЕДОВИЩА ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ARCHITECTURE

66. *Деткова Н., Назаренко С., Олійник Т. П.* 339
МАЛІ АРХІТЕКТУРНІ ФОРМИ ТА ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ

PEDAGOGICAL SCIENCES

67. *Bren O.* 346
THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION
TECHNOLOGIES IN ENGLISH LANGUAGE LESSONS IN HIGH
SCHOOL
68. *Qambarova S. S.* 351
THE ROLE OF METALLOPROTEINASES IN THE
PATHOGENESIS OF NEOPLASTIC PROCESSES
69. *Trystapshon M. O.* 360
INTERNAL SYSTEM OF EDUCATION QUALITY ASSURANCE
IN INSTITUTIONS OF GENERAL SECONDARY EDUCATION OF
UKRAINE
70. *Безверхня А. О.* 363
РОЛЬ STEM-ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ
71. *Білокрилець Ю. В.* 369
РОЗВИТОК В УЧНІВ 4 КЛАСУ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ
ЗАСОБАМИ ОСВІТНІХ ВЕБКВЕСТІВ
72. *Бондар В. В., Шелюк Ю. С.* 376
ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПІД ЧАС
ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА, ДОБРОБУТ»
73. *Гейдел А. М., Бугар С. О., Гафілін А. О.* 381
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ЗАНЯТТЯХ З
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
74. *Драгуняк Б. С., Болгар О. М.* 386
ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ СКЕТЧНОУТИНГУ В НУШ

75.	Киричук Л. П. ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК ОСОБИСТОСТІ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	393
76.	Кірюхіна М. В., Хомяк О. В. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ СПЕЦІАЛІСТІВ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ	399
77.	Козлюк О. А., Вертелецька Д. І. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ З ІСТОРІЄЮ І КУЛЬТУРНИМИ ПАМ'ЯТКАМИ УКРАЇНИ	403
78.	Конвісар А. С. ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ЗАСОБАМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА ХІМІЯ	408
79.	Мироненко І. Ю. ЕТНОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	413
80.	Понадинець Л. О. ЗАХИСНА ПЕДАГОГІКА ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО В ДІЇ	420
81.	Прадівлянна Л. М., Цимбал О. В. STRATEGIES FOR USING AUDIO RESOURCES FOR PRONUNCIATION IN TEACHING MONOLOGUE SPEECH	426
82.	Сізов В. В., Славська Я. А., Новіков М. Ю., Колесніченко В. В. СОЦІО-КУЛЬТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ ПЕДАГОГІКИ ДЖЕРОМА БРУНЕРА	431
83.	Трипольська Н. В., Куян Є. ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ «УМІННЯ ВЧИТИСЯ» У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ	439
84.	Фостолович В. А., Черниш М. О. ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	442
85.	Холодов С. А., Гранчева І. М. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В КОМПЛЕКСНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З НЕСТАБІЛЬНІСТЮ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА	449
86.	Шкарупа Т. В. LEGO-КОНСТРУЮВАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	456
87.	Ярошевська Л. В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ	460

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ З ІСТОРІЄЮ І КУЛЬТУРНИМИ ПАМ'ЯТКАМИ УКРАЇНИ

Козлюк Ольга Андріївна

к.п.н., доцент,

Вертелецька Діана Ігорівна

студентка

Рівненський державний гуманітарний університет
м. Рівне, Україна

Вступ./Introduction. Закон України «Про дошкільну освіту» визначає як одне з найважливіших педагогічних завдань виховання в дітей любові до України, шанобливого ставлення Батьківщини, а також цінностей рідного народу. Зокрема, в Законі зазначається: «Одним із основних завдань дошкільної освіти та виховання є формування особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, пізнавальної активності; виховання в дітей шанобливого ставлення до родини, Батьківщини, поваги до народних традицій та звичаїв, рідної та державної мови, національних цінностей українського народу» [1].

Базовий компонент дошкільної освіти України, всі чинні програми виховання та навчання дітей дошкільного віку не обходять стороною патріотичне виховання, зокрема проблему ознайомлення з історією та культурними пам'ятками України. Це свідчить про актуальність цього питання в умовах сучасної дошкільної освіти. Зокрема, у Базовому компоненті дошкільної освіти як державному стандарті визначено необхідність ознайомлення дітей із поняттями «держава», «народ», «людство» [3].

Ознайомлення з історією та культурними пам'ятками України є досить актуальним в умовах розвитку сучасного суспільства та війни проти України, про це свідчать дослідження С. Васильєвої, Н. Гавриш, О. Дроботій, М. Кривоніс, К. Крутій, О. Лісовець. Істотні зміни, які відбуваються у суспільстві останніми роками та постійно виникаючі проблеми, пов'язані з вихованням сучасних дітей, зумовлюють переосмислення сутності патріотизму та виховання патріотичних почуттів, а також його ролі та місця у суспільному

житті. В Законі України «Про дошкільну освіту» зазначається: «Одним із основних завдань дошкільної освіти та виховання є формування особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, пізнавальної активності; виховання в дітей шанобливого ставлення до родини, Батьківщини, поваги до народних традицій та звичаїв, рідної та державної мови, національних цінностей українського народу» [2].

Мета роботи./Aim. Розкрити основні педагогічні умови ознайомлення дітей дошкільного віку з історією та культурними пам'ятками України.

Матеріали та методи/Materials and methods. У роботі використано комплекс методів дослідження: експеримент, бесіди з дітьми, математичні методи.

Результати та обговорення./Results and discussion. Для удосконалення існуючої практики ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з історією та культурними пам'ятками України було проведено експериментально-дослідницьку роботу. На констатувальному етапі обґрунтовано компоненти та показники рівнів обізнаності дітей старшого дошкільного віку з історією та культурними пам'ятками України.

Загальний рівень обізнаності дітей старшого дошкільного віку з історією та культурними пам'ятками України ми розглядаємо як сукупність показників інформаційно-пізнавального та ціннісного критерію.

Учасники дослідження виявили три рівні обізнаності з історією та культурними пам'ятками України – достатній, задовільний, а також незадовільний. Результати констатувальної діагностики свідчать про перевагу незадовільного рівня обізнаності: ЕГ – 45,5%, КГ – 42,9%. Другу за чисельністю категорію складають вихованці із задовільним рівнем обізнаності з історією та культурними пам'ятками України: ЕГ – 40,9%, КГ – 38,1%. Найменшу частку складають вихованці із достатнім рівнем обізнаності з історією та культурними пам'ятками України: ЕГ – 13,6%, КГ – 19%.

На формуальному етапі було запроваджено у освітній практиці з вихованцями ЕГ розроблені нами педагогічні умови ознайомлення дітей

старшого дошкільного віку з історією та культурними пам'ятками України. Перша педагогічна умова полягала в розширенні та поглибленні уявлень про історію та культурні пам'ятки при активній позиції вихованців у освітньому процесі, а також врахуванні їхніх вікових особливостей була. Реалізація умови здійснювалась засобами бесід, розповідей, презентацій, ілюстрацій з опорою на доступний для дітей матеріал, наприклад, «Символи України вивчаємо – на народні та державні поділяємо», «Столиця України Київ», «Україна – наша рідна земля», «Тарас Григорович Шевченко – великий Кобзар», «Леся Українка», «Григорій Сковорода», «Чорнобильська трагедія», «Голодомор», «Революція Гідності», «Творчість художників України», засобами перегляду відеофільмів патріотичної тематики, мультфільмів з серії «Книга-мандрівка. Україна». Практикувались такі прийоми та методи роботи як дидактична, словесна та народна гра, робота з літературним словом та фольклором, прослуховування сучасних популярних та народних пісень, конструювання інтерактивних ігор на цифровій платформі jigsawplanet.

Було також налагоджено тісну співпрацю з сім'ями дітей ЕГ у питаннях патріотичного виховання, ознайомлення з історією та культурними пам'ятками. Проводились зустрічі батьківського клубу «Соняшник», було створено експозиції на історичну тематику, батьки стали учасниками інтегрованих занять, організовано фотовиставку зі світлинами визначних місць, що відвідали сім'ї вихованців ЕГ. Проводилась виставка робіт за творчістю Т. Г. Шевченка, Лесі Українки, традиційним стали «День історії України», «День відкритих дверей».

Важливою педагогічною умовою також була опора на пізнавальні інтереси вихованців у процесі ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з історією та культурними пам'ятками України. Для реалізації цієї умови розроблено та проведено низку інтегрованих занять відповідної тематики: «Моя Батьківщина – Україна», «Подорожуємо в минуле України», «Київ – славетне місто», «Данило Галицький та Львів», «Одеса – перлина Чорного моря», «Славетні гетьмани української землі», «Люди, якими пишається Україна» з

використанням інноваційних методів та форм роботи.

Ще однією педагогічною умовою ефективного ознайомлення дітей з історією і культурними пам'ятками України стала реалізація екскурсійних форм роботи. Для реалізації згаданої умови ми запланували й провели екскурсію в етнографічний музей «Марія і мрія завжди поруч», маєтку Стецьких (с. Великі Межирічі), Корецького замку, Історичного музею міста Корець, костелу Святого Антонія, Свято-Троїцького жіночого монастиря, Корецького Миколаївського собору.

Збагачення предметно-розвивального середовища в закладі дошкільної освіти – це наступна педагогічна умова ознайомлення старших дошкільників з історією і культурними пам'ятками. Ця умова була реалізована у вигляді оновлення національно-патріотичного осередку, його наповнення предметами народного та академічного мистецтва України, одягу та побуту волинської землі. Розроблено картотеку визначних місць та історичних рідного краю, що містить описи, ілюстрації, створено фотоальбоми з зображеннями села Велика Клецька, Корця, Кам'янець-Подільського», Харкова, Львова, Чернівців, їх культурних пам'яток, визначних місць та історичних подій. Національно-патріотичний осередок представлений книгами, копіями книг та листівок-розмальовок «Славетні українці», державними символами, а також символами міст України. Також осередок був збагачений аудіо- та відеоматеріалами «Україна», «Корець», «Рівне», «Луцьк», іграшками.

Як свідчать результати діагностики, проведеної на контрольному етапі дослідно-експериментальної роботи, вихованці обох груп виявили три рівні обізнаності з історією та культурними пам'ятками України. У ЕГ переважав достатній рівень обізнаності (59,1%), а в КГ – задовільний (42,8%). У ЕГ другу за чисельністю категорію склали вихованці із задовільним рівнем обізнаності - 27,3%, а в КГ – із достатнім та задовільним рівнями обізнаності та незадовільний (по 28,6%). Незадовільний рівень обізнаності з історією та культурними пам'ятками України виявила найменша кількість учасників ЕГ - 13,6%.

Порівняння результатів констатувального та контрольного етапів свідчить про наявність динаміки за достатнім (ЕГ = +45,5%, КГ = +9,6%), задовільним (ЕГ = -13,6%, КГ = +4,7%) та незадовільним (ЕГ = -31,9%, КГ = -14,3%) рівнями обізнаності з історією та культурними пам'ятками України. Отже, спостерігається динаміка в рівнях обізнаності з історією та культурними пам'ятками України серед контингенту дослідження, але у ЕГ, де були реалізовані експериментальні педагогічні умови, її показники суттєві, ніж у КГ.

Висновки./Conclusions. Забезпечення педагогічних умов, а саме розширення та поглиблення уявлень дітей при активній пізнавальній позиції у освітньому процесі зі врахуванням вікових особливостей, застосування екскурсій як провідних форм роботи, активізації пізнавального інтересу дітей, взаємодії з сім'єю дітей у питаннях патріотичного виховання, наповненні предметно-розвивального середовища в ЗДО, сприяло підвищенню рівня обізнаності дітей старшого дошкільного віку з історією і культурними пам'ятками.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кисельова Н. Виховувати патріотів. *Дошкільне виховання*. 2020. № 3. С. 27-28.
2. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс]: Закон України № 2628-III від 11.07.2001. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 49. Ст. 259.
3. Наказ МОН № 33 від 12.01.2021 року Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5ff/ec2/5a1/5ffec25a12343405202526.pdf>